

Årsberetning for Forsikring & Pension 2003

af Holger Dock

Holger Dock
hd@appension.dk

Årsberetningen omhandler udviklingen for hele forsikringsområdet i Danmark. Der omtales de fremtidige krav til et nyt pensionssystem, nye aflønnings regler for mæglere, ny lov om finansiel virksomhed, udviklingen i pensionsopsparingen og garantier. Endelig kommenteres forbrugerpolitikken og Velfærdskommissionen.

Økonomisk usikkerhed i 2002

Det forløbne beretningsår har været præget af en betydelig økonomisk usikkerhed. På aktiemarkedene manifesterede dette sig i 2002 ved markante kursfald, ligesom renten nåede et rekordlavt niveau. Stagnationstendenser prægede den økonomiske udvikling i såvel Vesteuropa som i Nordamerika, og også i Danmark har vi kunnet mærke opbremsningen. På det seneste har en mere optimistisk stemning dog – til glæde for de fleste – bredt sig. Vi har oplevet betydelige kursstigninger på aktiemarkedet, og renteniveauet er steget. Forhåbentlig er der udsigt til ny fremgang, også herhjemme. Men der er fremdeles megen usikkerhed forbundet med vurderingen af konjunkturudviklingen.

For dansk forsikring har udviklingen budt på mange problemer, men også fremgang.

Udviklingen på skadesforsikring

På skadesforsikringsområdet var der i 2002 en stigning i præmieindtægten på 11 pct., hvilket er betydeligt højere end inflationen og den økonomiske vækst i samfundet. Men erstatningsudgifterne er vokset med 11,5 pct., og da genforsikringspræmierne samtidig er vokset betydeligt mere, er rentabiliteten i dansk skadesforsikring fremdeles alt for ringe. Underskuddet på selve forsikringsdriften blev i 2002 på ca. 1 mia. kroner. I de senest afsluttede otte år har driften givet et akkumuleret underskud på over 7 mia. kroner.

Jeg skal ikke komme nærmere ind på årsagerne hertil – i form af storme, terror, voldsomt konkurrencepres m.m. – men henviser til

Årsberetning ved formanden, Adm. Direktør **Holger Dock**, AP pension, ved F&P årsmøde den 13 november 2003 hos Bojesen på Axelborg, København.

F&P's trykte beretning fra i år og tidligere.

Der er dog grund til at understrege, at den udvikling ikke kan fortsætte. Dels er skadesforsikringsselskabernes finansindtægter faldet som en konsekvens af den lave rente og aktiekursfaldet, dels skal den investerede kapital kunne opnå en forrentning, som står mål med forrentningen ved andre kapitalanbringelser. Det er såre simpelt.

En række skadesforsikringsselskaber har for så vidt angår første halvår 2003 kunnet melde om en positiv udvikling i forsikringsdriften. Det er meget glædeligt, men alligevel kun en begyndelse. Der skal mere til, før rentabiliteten er tilfredsstillende. Kravet om rentabilitet kan ikke undgå at føre til præmiestigninger, men også lavere omkostninger og positiv effekt af skadeforebyggende indsatser tæller den rigtige vej.

Udviklingen på livs- og pensionsområdet

På livs- og pensionsforsikringsmarkedet har der i beretningsåret været tale om en fortsat kraftig vækst. I 2002 blev der således indbetalt over 65 mia. kr. til livsforsikringsselskaber og pensionskasser, hvilket er en vækst på 9 pct. i forhold til det hidtidige rekordtal fra året før, og alt tyder på, at væksten fortsætter i indeværende år.

I 2002 opnåede livsforsikringsselskaber og pensionskasser et positivt investeringsresultat på 12 mia. kr. efter et tab året før på knap 11 mia. kr. Så store udsving i finansafkastet kunne godt give stof til eftertanke med hensyn til, om regnskabsreglerne virkelig afspejler branchens egentlige økonomiske styrke og udvikling. Men det er jo kættersk tale i vores markedsværdistyrede tid.

Også den forløbne del af indeværende år vil give et positivt investeringsresultat, men der er dog langt til resultaterne fra de forudgående gyldne år før 2001.

De økonomiske ned- og opture i de seneste

år har skabt en ny pensionspolitisk dagsorden. Pensionsinstitutterne som helhed har reduceret deres aktieandel fra 31 pct. af de samlede aktiver i 1999 til 11,5 pct. i 2002. Dette er sket for at reducere investeringsrisikoen i forhold til de indgåede forsikringsaftaler og Finanstilsynets stresstest.

Hertil kommer fortsat usikkerhed om den fremtidige kursudvikling samt sandsynligheden for et fortsat lavt renteniveau. Dette peger i retning af lavere afkast også i de kommende år, samtidig med at der kan konstateres en – i øvrigt glædelig – tendens til forøget levetid i befolkningen.

Det danske pensionssystem bygger på rimelige, men dog begrænsede offentlige pensioner samt omfattende og funderede private pensionsordninger i form af forskellige former for arbejdsmarkedspensioner samt individuelle pensionsopsparinger. Dette pensionssystem er fremtidssikret i en langt højere grad, end tilfældet er i så godt som alle andre lande.

Det er da også i Frankrig, Italien, Tyskland m.fl., at der gøres forsøg på at reformere pensionssystemet hen i retning af det danske med bidragsbestemte, opsparingsbaserede systemer. I disse lande kalder reformbestrebelseerne jo så at sige folk på barrikaderne under stærk politisk polarisering.

Krav til et bæredygtigt pensionssystem

Vi har det bedre her til lands. Det danske pluralistiske pensionssystem er opbygget under en høj grad af politisk enighed – og er langt bedre egnet til at klare fremtidens udfordringer i form af en aldrende befolkningsøgede økonomiske krav. Den konstatering indebærer naturligvis ikke, at det netop nævnte – og formentligt langvarige – omslag i det økonomiske klima undgår at påvirke pensionssystemet. Med de forventede lavere afkast i fremtiden vokser kravet til de årlige pensionsbidrags størrelse for at opnå den ønskede pension.

Skal fremtidens pensionister opnå en passende samlet indkomst fra offentlige og private pensionsordninger i relation til deres indkomst som erhvervsaktive, vil det være nødvendigt med en generelt højere pensionsopsparing.

Det er i henhold til de analyser, F&P har foretaget, nødvendigt, at pensionsopsparingen øges med i hvert fald 25 mia. kr. på årsbasis. Det er den omstilling, som de ændrede økonomiske vilkår stiller krav om, hvis den hidtidige bæredygtighed skal bevares.

F&P's beregninger er foretaget ud fra samme grundelementer som dem, Økonomiministeriet for få år siden anvendte til dengang at karakterisere pensionssystemet som bæredygtigt.

Men nu skal der mere til, og det er næppe nogen samfundsøkonomisk relevant betragtning, at fremtidens pensionister – eller en stor del af dem – vil have betydelige friværdier i deres ejerboliger, så forsørgelsesgrundlaget sikres ad denne vej.

Pensionsopsparingens købekraft kan jo kun sikres gennem en opbygning af produktionsapparatet i bred forstand ved investeringer finansieret bl.a. af privat nyopsparing og muliggjort i øvrigt gennem effektiv kapitalformidling i den finansielle sektor.

Friværdi eksisterer kun, hvis priserne på husene overstiger restgælden, og det kræver, at nogen vil og kan betale denne merpris eller afkastet heraf.

Ellers er husejerne henvist til at spise murstenene, og det er næppe løsningen på pensionsproblemet.

Derimod er løsningen som nævnt, at der investeres i fremtidens produktionsapparat og i andre værdiskabende og værdibevarende aktiviteter, f.eks. infrastruktur.

Kravet om en større opsparing er ikke nogen revolution, men en tilpasning, som stiller krav såvel til de forskellige former for arbejdsmarkedspensionsordninger som til den individuelle opsparing. Skal det lykkes, er det bydende nødvendigt, at incitamenterne til pri-

vat pensionsopsparing i dens forskellige former bevares, så vi undgår nye skattepolitiske eksperimenter og stramninger.

Ligeledes bør det fremhæves, at såfremt sociale ydelser m.v. til pensionister i øget omfang gøres indkomstafhængige, vil det reducere eller helt ødelægge lysten til at foretage pensionsopsparing for brede grupper af befolkningen.

Nye aflønnings regler for mæglere

For både skadesforsikring og livsforsikring er salgskanalerne meget væsentlige. Et øget salg finder sted via internettet. Internettet er dog bedst anvendelig for de mere enkle produkter. Blot lidt mere komplicerede produkter kræver en højere grad af rådgivning og dialog. Her er de traditionelle salgskanaler gennem assurandører, filialkontorer, forskellige former for formidlere i detailhandelen og pengeinstitutfilialer etc. af afgørende betydning. Men især på erhvervsområdet spiller forsikringsmæglere ligeledes en betydelig rolle.

For forsikringsmæglerens vedkommende er lovgivningen med baggrund i et EF-direktiv blevet strammet op, og mæglerne skal klart optræde uafhængigt af forsikringsselskaberne. På området for offentligt udbud af forsikringskontrakter er det således ligefrem lovfæstet, at mæglerne ikke må modtage provision fra de tilbudsgivende forsikringsselskaber.

Mange forsikringsselskaber har fundet, at lignende aflønnings regler for mæglerne bør gælde også på det øvrige forsikringsmarked. Herefter erstattes den hidtidige provisionsaf-lønning – hvor mægleren fra forsikringsselskabet modtager en andel af den samlede præmie som salgsprovision – med en såkaldt nettopræmiemodel, hvor mægleren aflønnes direkte af forsikringskunden.

Mange selskaber har allerede gennemført denne ændring på skadesforsikringsområdet, og på firmamarkedet for livsforsikringskunder er en tilsvarende udvikling i gang. F&P,

der hidtil har været aftalepart i en generel samarbejdsaftale med mæglerforeningerne, har bidraget til at belyse de anvendte modeller f.eks. med hensyn til skatteregler og moms. Men det er helt op til det enkelte selskab at træffe beslutning om en iværksættelse af disse ændringer. En tilsvarende udvikling er i øvrigt i gang i de øvrige nordiske lande.

Som bekendt er disse ønsker om ændrede mægleraftaler ikke gået helt stille af. Jeg skal ikke her kommentere de forskellige og ofte højst selvmodsigende beskyldninger mod selskaberne og F&P, som i den anledning har været rejst. Men helt stilfærdigt skal jeg bare tillade mig at anføre, at der blot er tale om, at uafhængige mæglere ganske som f.eks. advokater, ejendomsmæglere og revisorer bør aflønnes af de kunder, der engagerer dem. Dermed understreges mæglerens uafhængighed af selskaberne, og konkurrencen bliver friere såvel på mægler- som på forsikringsmarkedet.

Kritik af lovprocessen

I det forløbne beretningsår er der gennemført adskillige væsentlige lovgivningsinitiativer. Der er således bl.a. vedtaget en ny forsikringsaftalelov, en ny Lov om finansiel virksomhed, en lov om en garantiordning for skadesforsikring samt ny lovgivning om arbejdsskadeforsikring.

Jeg vil ikke gå ind på de enkelte tiltag, men blot kommentere selve lovprocessen samt dens umiddelbare resultater.

For det første er det væsentligt at fastslå, at en grundig forberedelse før fremsættelsen af lovforslag i Folketinget er bydende nødvendig. I de store lovkomplekser indgår omfattende og overordentligt kompliceret materiale – Lov om finansiel virksomhed har således fået næsten 450 paragraffer og fylder godt 100 sider i Lovtidende. Det er nødvendigt, at lovforberedelsen giver tid til indgående drøftelse heraf. Organisationerne og deres ekspertise bør naturligvis inddrages tæt heri. Og det er da

også sket i det her nævnte tilfælde.

Men også en sådan inddragelse bør selvsagt tilrettelægges på en måde, så organisationerne og deres baglande får rimelig mulighed for analyse og vurdering.

Det er klart, at der kan opstå akutte behov, som kræver hurtige løsninger, som det f.eks. var tilfældet efter Plus-konkursen i fjor. I den slags tilfælde er det vigtigt, at der er vilje til efterfølgende at revidere bestemmelser, der viser sig at have mindre hensigtsmæssige virkninger.

Men med hensyn til de store lovreformer bør den slags lapperi være undtagelsen, og forberedelsesprocessen bør langt hen kunne sikre kvalitet i lovgivningen. For så vidt angår de gennemførte lovreformer, skal det da også klart siges, at revisionen af forsikringsaftaleloven hvilede på et grundigt og kvalificeret udvalgsarbejde, som også muliggjorde, at F&P grundigt kunne deltage i overvejelserne om de rejste problemer. Selv om vi ikke på alle punkter har været enige i det foreslåede, har F&P som helhed kunnet tilslutte sig det fremsatte og vedtagne lovforslag.

Den nye lov om finansiel virksomhed

Den nye Lov om finansiel virksomhed har vi også anbefalet. Det skal jeg naturligvis ikke løbe fra. Men det har da været med tvivl i sindet. For meget er for uoverskueligt, og bortset fra reglerne om ledelse og spekulation er der slet ikke tale om den regelforenkling, som ellers var et hovedformål med lovgivningen. Det er derfor nødvendigt, at der i de kommende år gennemføres en egentlig indholdsmæssig gennemgang af alle væsentlige dele af denne lovgivning. Med den erkendelse kan man spørge sig, hvad den gennemtrumfede ændring så egentlig gavtede.

For det andet er det vigtigt at understrege, at ministre og departementer løbende bør være inddraget i lovforberedelsesprocessen. Jeg er

godt klar over, at styrelserne i centraladministrationen i stigende grad inddrages i lovforberedelsen, og at denne opgave også allerede fra 1988 blev præciseret for Finanstilsynets vedkommende. Imidlertid er der efter vores opfattelse specielt på det finansielle felt tale om, at man går alt for vidt, såfremt den lovgivningsmæssige ekspertise i praksis koncentrerer helt i Finanstilsynet. Dette er principielt yderst betænkeligt. Det betyder nemlig på væsentlige områder reelt, at tilsynet kommer til at udøve såvel lovgivende som administrativ dvs. udøvende og gennem sine sagsafgørelser også dømmende virksomhed.

Selvfølgelig er det stadig ministeren, der fremsætter lovforslag, og Folketinget, der i givet fald vedtager disse. Men i betragtning af den ofte særdeles komplicerede karakter af disse forslag, må forslagsstilleren, her altså Finanstilsynet, antages at have en særdeles høj gennemslagskraft.

Når loven så samtidig indeholder utallige og omfattende beføjelser og kompetencer til – ja rigtig gættet – Finanstilsynet, så er der tale om en yderst betænkelig udvikling, set ud fra en bredere samfundsmæssig betragtning.

Der findes faktisk en international organisation af finanstilsyn, IAIS, som har fastsat nogle meget interessante principper for udøvelsen af finanstilsyn. Som følge af de såkaldte Insurance Core Principles, hvis efterlevelse globalt søges overvåget af Verdensbanken og Valutafonden, skal Finanstilsynet være helt uafhængig af regeringsmagten i sin tilsynsopgave, og der skal være en klar adskillelse i forhold til lovgivningsfunktionen. Principperne bør naturligvis efterleves og hyldes af alle landes tilsyn.

Verdensbanken og Valutafonden kommer på inspektion i Danmark om et års tid, og det bliver da spændende at se, om det danske finanstilsyn lever op til de citerede principper om en klar adskillelse mellem tilsynet og lovgivningsfunktionen!

Udviklingen i den private pensionsopsparing

Det er naturligt, at udviklingen i den private pensionsopsparing – og vilkårene herfor – påkalder sig megen offentlig opmærksomhed. Der er tale om, at en formentlig stadig voksende del af den fremtidige aldersforsørgelse m.v. skal dækkes af de forskellige pensionsinstitutter, livs- og pensionsforsikringsselskaber, pensionskasser og pengeinstitutter.

Dette forudsætter selvfølgelig, at der sikres stabilitet i rammevilkårene, så befolkningen bevarer tilliden til pensionsopsparingens fremtidige værdi.

Fortiden kan jo nok i nogen grad skræmme.

Fremtidens samfundsmæssige udfordring på pensionsområdet er dog så indlysende, at vi bør kunne håbe på politikernes velvilje.

Pensionskassernes og forsikringsselskabernes investeringer er i høj grad med til at fremtidssikre pensionernes realværdi, dels ved investering i aktier og dels ved etablering af varige værdier såsom fast ejendom.

Det har været drøftet, om pensionsinstitutterne i højere grad skulle deltage i finansieringen af små virksomheder, generationsskifte og andre unoterede aktieinvesteringer. Dertil vil jeg blot sige, at der faktisk i de seneste år er forekommet en stigende investeringsaktivitet inden for de nævnte områder, men at selskabernes primære målsætning, også i henhold til loven, er at sikre bedst muligt afkast til pensionsopsparingen under hensyn til investeringsrisikoen.

Det er ikke vores indtryk, at flaskehalsen i udviklingen af små unoterede virksomheder er kapitalmangel. Det er snarere af vigtighed, at de små unoterede virksomheder har ildsjæle og investorer i den daglige ledelse.

At vi således under stor politisk enighed har opbygget et nærmest forbilledligt, pluralistisk pensionssystem herhjemme, er på den anden side ikke ensbetydende med, at der ikke kan og bør foretages justeringer, og at der ikke

stadig eksisterer en række udfordringer, som bør løses i samarbejde med de berørte myndigheder og lovgivningsmagten.

Således har det såkaldte Bremerudvalg, opkaldt efter finansdirektør Per Bremer Rasmussen, under Økonomi- og Erhvervsministeriet fremlagt en betænkning med en række forslag til ændringer i pensionssystemet. Sigtet hermed er at give den enkelte større indflydelse og valgmuligheder med hensyn til investeringsprofil, ydelsessammensætning m.m. samt at øge gennemsigtigheden i systemet. Der er tale om anbefalinger, som man gerne vil drøfte med F&P og med de arbejdsmarkedsorganisationer, der er aftalepartnere i de overenskomstbaserede pensionsordninger.

F&P har hilst Bremerudvalgets rapport velkommen og indgår gerne i drøftelser om de rejste spørgsmål. Vi er måske ikke forlods enige i det hele. Men alt i alt berører og understøtter forslagene på adskillige felter en udvikling, som allerede er i fuld gang. Det gælder således et friere valg af ydelser samt valgmuligheder mellem forskellige investeringsprofiler også i de kollektive ordninger. Det kan i den sammenhæng nævnes, at indbetalingerne til de såkaldte unit linked-ordninger i de seneste år har været i meget kraftig vækst.

I disse ordninger har den enkelte pensionsopsparer netop direkte indflydelse på placeringen af opsparingen. Mange benytter sig deraf, men en meget stor del af de pågældende forsikringstagere overlader det dog til forsikringsselskabet at foretage investeringsvalget.

I 2002 voksede indbetalingerne på unit linked-ordninger med næsten 50 pct. i forhold til året før – i alt til ca. 4 mia. kr. Ordningerne er også indført i en række arbejdsmarkeds-pensionsordninger.

Garantier

Fra forskellig side er der i debatten fremført kritik af de garantier, som har været et væsent-

ligt element i det hidtidige pensionssystem. Garantierne er uansvarlige, de tvinger pensionsinstitutterne til en helt uhensigtsmæssig investeringsadfærd osv., hedder det. Også Bremerudvalget har kritiske betragtninger vedrørende garantierne.

Der er grund til at erindre om, at garantierne i tidens løb er indført med myndighedernes direkte eller stiltiende accept. Det er også en kendsgerning, at den overvejende del af disse garantier indebærer en retlig forpligtelse for pensionsinstituttet i forhold til pensionsopsparerne.

På den baggrund er de afgivne garantier en realitet, som må lægges til grund, og den problemstilling gælder for resten også for pensionsopsparingen i andre lande. Var realrentebeskatningen i medfør af pinsepakken fra 1998 ikke blevet erstattet af den nuværende nominelle beskatning, havde problemet også været langt mindre. Men i denne sag og i denne tid er der trængsel omkring håndvasken.

Men lad fortiden hvile. I dag foregår nytægningen som allerede nævnt fortrinsvis ved unit linked-ordninger med ingen eller meget lave garantier. Det er dog karakteristisk, at der fremdeles fra forsikringstagerne er efterspørgsel efter garantier. For så vidt angår de indbetalte præmier på unit linked-ordninger var der således i 2002 tale om, at 56 pct. vedrørte ordninger med en vis indbygget garanti. Denne garanti er typisk udformet som en garanti mod tab og er dermed mindre end i de traditionelle pensionsordninger. Men der er dog klart tale om, at forsikringstageren ikke ønsker at bære hele investeringsrisikoen alene.

Det er rigtigt, at høje ydelsesgarantier under en ugunstig udvikling på kapitalmarkedet kan være medvirkende til at tvinge pensionsinstitutterne til en investeringsadfærd, som er mere forsigtig, end hvis der ingen garantier var. Det er der set tydelige eksempler på i årene 2001-2003. Pensionsopsparerne har som betaling for garantien måttet se en lidt mindre forrentning af opsparingen. Men enhver forsikring

mod risiko koster penge, og derfor er det egentlig ret logisk, at der er en sådan sammenhæng mellem garanterede pensioner og ikke garanterede pensioner.

Men garantierne er kun et enkelt moment i dette billede. Kritikerne burde i højere grad interessere sig for den regulering af pensionsinstitutterne, som finder sted. Der er tale om langsigtede investeringer, og derfor er det næppe hensigtsmæssigt, at kortsigtede fluktuationer i markedet udløser omgående og voldsomme reaktioner fra institutterne. Alle ved, at markederne går op og ned, og når givne kapitalkrav skal være opfyldt hver dag ved lukketid, kan det ikke undre, at det kan føre til en investeringsadfærd, som er uheldig.

Det er nyttigt, at pensionssektoren er opmærksom på risikoen, når garantier er stillet, blot må trafiklysscenerier og andre kortsigtede risikobetrægtninger ikke spænde ben for en hensigtsmæssig investeringspolitik. Pensionsdebatten har beskæftiget sig med garantierne, men den har været mærkeligt stum med hensyn til denne afgørende sammenhæng.

Forbrugerpolitik har vind i sejlene

Forbrugersagen har vind i sejlene, og der gøres i disse år meget for at sikre forbrugernes rettigheder og forbedre deres stilling over for virksomhederne, herunder forsikringsselskaberne. F&P har selv understøttet denne tendens. Allerede i 1975 oprettede det daværende Assurandør-Societetet sammen med Forbrugerrådet Ankenævnet for Forsikring, der hører til de allermest velfungerende af den slags klagenævn. Og længe inden havde organisationen – i dag i regi af Forsikringsoplysningen – selv etableret en klagecentral. Den allerede omtalte forsikringsaftalelov fra 1930 er jo også et godt eksempel på en regulering, ikke mindst med henblik på forbrugernes tarv.

I 1998 opstillede F&P erhvervets egen forbrugerpolitiske handlingsplan. Det er med tilfredshed, vi kan konstatere, at væsentlige

dele heraf er ophøjet til god skik-regler i medfør af den nye finansielle tilsynslov. F&P arbejder videre med handlingsplanen, og vi mener, at en sådan selvregulering på mange felter er mere effektiv end offentlige bestemmelser.

ForsikringsLuppen og PensionsInfo er eksempelvis indsatser, som i dag ikke findes på noget andet nationalt forsikringsmarked. Gennem et organiseret samtaleforum, der har fået navnet Forbrugerdialog i Forsikring, har F&P et løbende og konstruktivt samarbejde med Forbrugerrådet.

Medens der således ikke er berettiget tvivl om vores vilje til at medvirke til øget gennemsigtighed og forbrugerbeskyttelse, må jeg nok sige, at der er felter, hvor forbrugersynspunktet åbenlyst er kærtret.

Med al respekt er det således også erkendt af Forbrugerrådet, at der i dag på livsforsikringsområdet af selskaberne udsendes et informationsmateriale til de enkelte pensionsopsparende, der er så omfattende og detaljeret, at de færreste har tid, lyst eller overskud til at sætte sig ind i det.

Der er i virkeligheden tale om en slags informationsforening, og man kan frygte, at den er i færd med at brede sig til andre områder. Det er problematisk, hvis forbrugerne på den måde søges informeret ud over deres lyst, vilje og evne.

En anden kæntringsulykke på forbrugerområdet er at finde i de regler om videregivelse af kundeoplysninger til rådgivning og markedsføring, som blev indsat allerede i den første Lov om finansiell virksomhed fra 2001. I henhold hertil må udveksling af kundeoplysninger mellem forskellige selskaber – også inden for en koncern – alene ske efter skriftligt samtykke fra forsikringstager. Der er vel at mærke ikke tale om særligt følsomme oplysninger vedrørende helbred m.v., der nyder særlig beskyttelse. Men heller ikke andre oplysninger må altså videregives, og formålet har formentlig været at forhindre grumme

finansfolks udnyttelse af troskyldige forbrugere. De regler er enestående i hele verden.

Og hvad er resultatet blevet? Ja, f.eks. således, at hvis en person kommer til skade i en trafikulykke, og han eller hans pårørende kontakter forsikringsselskabet, der indgår i en forsikringskoncern, og som består af flere selskaber, det gør de jo, og spørger om konsekvenserne for ansvars- og kaskoforsikring, ulykkesforsikring, invaliditetsdækning m.m., så kan personen eller de pårørende typisk ikke få svar, før der er afgivet skriftligt samtykke!

Det er helt grotesk, og det kan forsikrings-tagerne (forbrugerne) selvfølgelig ikke forstå eller være tjent med. Det gør helt ondt at tænke på det bagstræv, der forsværer den slags regler i en moderne verden.

F&Phåber, at både Forbrugerrådet og Folke-tinget i denne sag snart vil forholde sig mere fordomsfrit og uden paranoia til det virkelige liv for den servicevirksomhed, som et forsikringsselskab jo er.

Velfærdskommissionen

Som bekendt har regeringen nedsat en velfærdskommission. Der peges i den anledning på nødvendigheden af reformer af velfærdssystemet. Herunder skal kommissionen beskrive og analysere forskellige muligheder for at finansiere velfærdsydelse.

Det er klart, at de hertil knyttede problemer og overvejelser er af central interesse for netop forsikrings erhvervet. Såvel skadesforsikringsselskaber som livsforsikringsselskaber og pensionskasser er allerede i dag et afgørende led i samfundets sociale og velfærdsmæssige infrastruktur. Hvad ville der ske med ulykkesramte, hvis man ikke havde ulykkesforsikring?

Hvordan ville det gå dem, hvis fabrik eller hus er brændt, indbo brændt eller stjålet, hvis ikke man havde brandforsikring eller familie-forsikring? Hvorledes med alle de smadrede

biler i trafikken, såfremt der ikke fandtes motorkøretøjsforsikringer? For slet ikke at tale om den væsentlige del af alderdomsforsørgelse, invaliditetsdækning osv., som bæres af livsforsikringsselskaber og pensionskasser.

Grænserne mellem, hvad der varetages af det offentlige og af private forsikringsinstitutter, er ikke en én gang given sag. De har faktisk rykket sig hele tiden.

Grænserne er forskellige i lande af ellers nogenlunde ensartet udviklingsgrad. Det er ikke rimeligt at opstille en modsætning mellem på den ene side et velfærdssamfund og på den anden side et forsikringssamfund. For det traditionelle velfærdssamfund bæres også af et grundlæggende forsikringssynspunkt. I virkeligheden er staten – den offentlige sektor – jo et stort forsikringsforetagende, som på særlige fordelingsmæssige vilkår sikrer borgerne mod velfærdstruende former for indkomstbortfald. Som nævnt suppleres dette på væsentlige felter af det private, herunder det overenskomstbaserede forsikringsvæsen. I praksis har der i mange år været et vidtgående samarbejde.

Det samarbejde hviler naturligvis på, at den offentlige sektor er bedst egnet til at løse visse fundamentale opgaver, hvor der kræves en særlig kompromisløs solidaritet, men der er skam også en stor mulighed for forsvarlig opgaveløsning i privat forsikringsregi. Her findes nemlig en bred skala af praktiske muligheder: Fra obligatoriske, lovbaserede ordninger over aftalemæssige, mere eller mindre kollektive arrangementer, skattebegunstigede systemer til helt private herunder individuelle forsikringsordninger. Det siger sig selv, at den mangfoldighed af løsninger har afgørende indflydelse på velfærdssamfundets rækkevidde og finansiering.

F&P hilser velfærdskommissionens ned-sættelse velkommen. Der er brug for en fordomsfri overvejelse af de berørte sammenhænge. Vi skal gerne bidrage med et konstruktivt indspil hertil.